

Foto: Tadej Kreft

Kdaj je smiselno zavarovati terjatve

Prodaja novemu kupcu, visoka izpostavljenost enemu kupcu ali visok delež prodaje v določeno državo so razlogi, ko je smiselno razmisliti o zavarovanju terjatev oziroma njihovem aktivnejšemu upravljanju.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

svetovalec

V kolikor bi z neplačano realizacijo ogrozili likvidnost ali solventnost družbe, je vsekakor smiselno nakup tega zavarovanja, kar je seveda treba upoštevati že v pogajalskem izhodišču z novim kupcem.

Izziv za poslovodstvo: Prejšnji mesec smo sklenili velik posel z novim kupcem iz Belorusije. Realizacija bo v ameriških dolarjih in lokalna kreditna ocena podjetja je najvišja možna. Nekatere kreditne zavarovalnice mi ponujajo zavarovanje terjatve, vendar bo to znižalo naš dobiček pri poslu. Na drugi strani bi neplačana faktura lahko pomenila resne likvidnostne težave za nas in morda celo izgubo pomembnih dobaviteljev.

Zavedanje o zavarovanju v poslu je zelo pomembno. Še posebno to velja, če so marže v dejavnosti nizke, vhodni stroški visoki, kupec pa je zgolj eden, morda celo nov. Podobno kot pri zavarovanju osnovnih sredstev je smiselno razmisliti o zavarovanju obratnih sredstev, še posebno terjatev.

1. Upoštevajte premijo za zavarovanje terjatev

Pri vsakem novem poslu je priporočljivo prodajnika obvestiti, da pri dogovarjanju o ceni upošteva premijo za zavarovanje terjatev. V primeru posla v Belorusiji sprejemate namreč del državnega tveganja, saj država ni članica neke pomembne ekonomske skupnosti in lahko za tujce hitro spremeni pravila igre. Prepove lahko izplačilo deviz v tujino, da bi tako zaščitila svojo valuto. Druga možnost je, da so določene dobro stoječe družbe lahko nacionalizirane, pride do zamenjave vodstva, kar lahko povsem spremeni vse dogovore in pričakovanja.

2. Bodite pozorni na pristojno sodišče

Pogosto je pri teh poslih treba upoštevati tudi pristojnost sodišča v primeru spora, saj so lokalna sodišča v tveganih državah manj zanesljiva in nimajo konsistentne pravne prakse. Možno je tudi, da dobro izbrano pristojno sodišče v Evropi zavaruje vaš komercialni interes, vendar je vprašljiv vpliv izvršbe te ugodne odločbe na dolžnika.

3. Možnost: delni avans

Dober način izvedbe posla je vsaj delni avans, ki vas prepriča o verodostojnosti vaše nove tuje stranke, vendar pa prav odsotnost tega lahko tudi pomeni, da posel pripade vam, ne pa tujemu konkurentu. V tem primeru je zelo smiselno zavarovanje terjatev.

4. Izbirate lahko med širšim in ožjim zavarovanjem

Pri obsegu zavarovalnega kritja se lahko odločate med ožjim in širšim, pri čemer je pri prvem zavarovana nevarnost trajna plačilna nesposobnost, ki se

običajno odraža kot stečaj ali prisilna poravnava. Pri širšem kritju je dodatno vključena obveznost zavarovalnice, da izplača zavarovalnino v primeru, da od zapadlosti računa preteče določeno število dni. Pri stroških takega zavarovanja je, podobno kot pri ostalih zavarovanjih, višina premije odvisna od ocene tveganja potencialnega neplačnika, kar vključuje tudi deželno tveganje.

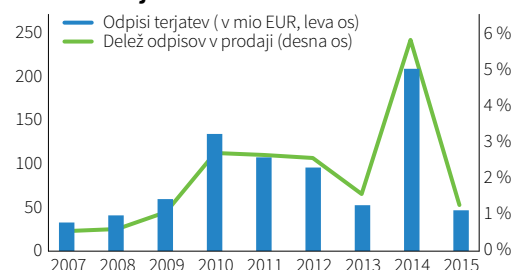
Strošek zavarovanja za države izvoznice nafte je v tem trenutku zelo visok, zato je povsem legitimno vprašanje, do katere mere se splača tega posluževati. V kolikor bi z neplačano realizacijo ogrozili likvidnost ali solventnost družbe, je vsekakor smiselno nakup tega zavarovanja, kar je seveda treba upoštevati že v pogajalskem izhodišču z novim kupcem. V kolikor je za to morda že prepozno, je vredno premisliti o iskanju odgovornosti, morda tudi s predlogom o bodoči pravočasni vključitvi funkcije operativnih tveganj oziroma finančnika v prodajni proces.

Slovenska podjetja so se s tveganji neplačil na domačem trgu soočila predvsem v letih 2010-2014, kar se je odrazilo predvsem v poslovni postavki prevrednotenja obratnih sredstev. Stečajni in prisilne poravnave nekaterih večjih gradbenikov so trajno poškodovali bilance številnih podizvajalcev. Težave nekaterih velikih trgovcev so znižale profitabilnost domačih in tujih dobaviteljev.

5. Strateško razmislite, kako omejiti tveganje

Kdaj smo lahko zopet priča takšnemu valu, zanesljivo ne ve nihče, vendar je ugodne razmere smiselno izkoristiti za poceni nakup zavarovanj oziroma za resnejši strateški razmislek, kako omejiti tveganja neplačil v primeru neplačane realizacije v prihodnje. gg

Veliki odpisi v gradbeništvu vplivali na povečano število stečajev

Vir: Kapos GZS, podatki Ajpes

Analitika
GZS

